

Частина перша

Вологого, як всяке природне збудження, весняного ранку правобережним київським проспектом в районі Печерська жваво рухався насторожений молодик років 26-ти у бідненькій довгій чорній одежині: сягала надп'яткових його кісток, тому по землі не волочилася, натомість відкривала геть не дешеві черевики іспанської фірми *Camper*, і вже тільки один цей незрозумілий дисонанс мав би викликати запитання в очах перехожих. Та пронизлива холоднеча — березень ще і до восьмого не дійшов! — гальмувала не тільки настирливе бажання скинути з тіла сіро-чорну «осінь-зиму», а й неперборну людську цікавість. І лише згорьована без чоловічої уваги пишнотіла двірничиха Віруня, яка із роздратуванням вимітала з-під дерев недопалки (бач, призвичаїлися менеджерки з навколишніх офісів вибігати на проспект, пихкати цигарками, кидати недопалки під дерева, і хоч би одна коза про екологію згадала, хай би їй ту цигарку на лобі загасили!), мимоволі звернула увагу на козирне взуття молодика, ковзнула поглядом вище. Їй такий мужчина потрібен? Не коротун, не жиробас, очі... такі, що аж душу лоскочуть. Здалеку скидався на гота, та хрест на чорній чернечій одежині свідчив: скоріш за все — з чоловічого монастиря, що

за кілька кварталів від проспекту. І нащо випхався за периметр? Хіба їм те дозволено?

Молодик теж ковзнув по Віруні байдужим поглядом. Ні! Не зацікавила пампушка! Прискорив крок, пірнув у тихий, повний старих лип і хрущовок печерський провулок, ще здалеку побачив припаркований біля сміттевого бака блювотно-зелений поїдений іржею дводверний «міні-купер» 1970 року народження з хмельницькими номерами. Аж посміхнувся:

— А старий мав рацію! Кому спаде на думку красти такий мотлох?

Заспішив до автівки, що вона здалеку скидалася на дебелу жабку, та раптом від одного з будинків до нього кинулася схвильована стара жінка.

— Отче!

Молодик так здивувався, аж загальмував. Хотів було: «Чи ви, бабусю, сліпі? Хіба не бачите: я не священник!» І не збрехав би: лише три тижні тому напросився у послушники, отримав підрясник і койкомісце в одній із келій монастиря. Наївно сподівався і на нове ім'я, наче прагнув свого позбутися навіки, та новачку пояснили: церковне ім'я дають лише під час постригу; тому лишився Юрком Консуматенком, як у паспорті записано.

Проковтнув правдиву інформацію, бо благання в очах старої жінки і оте її «Отче!» накрили хронічного крадія з Хмельницького, який і проліз до обителі, аби на деякий час там схоронитися, хвилию липкого корисливого марнославства. Аж поплив: а чому не вклонилася? Чому руку йому не поцілувала?

— Отче! — схвильовано повторила жінка. — Прошу, ходімо!

— Куди? — не зрозумів.

— На добру справу.

Закляк на мить.

— Мені наразі... в інший бік! — зиркнув на «міні-купер»: з монастиря відпросився до опівдня, аби мотнутися на іржавій жабці аж у Козелець, де знайомий його знайомого на прізвисько Гавана обіцяв скупити гуртом чуже добро, поцуплене Юрком у Хмельницькому.

Бабця не здавалася:

— Отче! Не кидайте бідну жінку без помочі! Бог вам того не простить!

— Та що відбувається?! — ніяк не міг допетрати, як від старої відкараскатися, щоби не викликати у неї підозри. — Чого це ви на добру справу спільників собі шукаєте?! А — самі?!

— Боюся! — відчайдушно вигукнула стара. Руками сплеснула. — Стоїть і стоїть, демон!

— Який ще демон?

Жінка роззирнулася положливо, вказала жестом за ріг, заговорила швидко-схвильовано: у неї кіт мороженим хеком отруївся, тому минулої ночі очей не зімкнула, все намагалася влити у Мурчика ромашковий відвар, а як стало світати, глянула у вікно вітальні, яке виходить на затишний скверик, і в сірому тумані побачила дивного чоловіка у просторій синій куртці. Стовбичив у дальньому куті скверика, дивився в бік зачиненого салону краси «Белла», що він якраз навпроти скверу і весь як на долоні. Подумала: та пусте! Хіба мало у людей дивацтв?! Потовчеться собі чоловік і піде. За годину — до вікна: є! Перелякалася чомусь, перехрестилася для підтримки, подумки дала чоловікові ще пів години, аби пішов, і всі ті пів години так і простояла біля вікна, як прив'язана.

— Боялася очі від нього відвести.

— Не пішов?

— Стоїть!

— І який він: молодий? Старий?

— Такий, як ви.

Послушник насторожився.

— І що ж у ньому такого вже демонічного? — запитав обережно.

Отут і сталося диво, бо жінка напрочуд точно описала дії самого Консуматенка зразка тритижневої давнини, які і змусили його терміново сідати за кермо іржавого англійця з гордою назвою *Austin Mini Cooper S*, аби дременути з рідного Хмельницького. За словами жінки, дивний чоловік у просторій синій куртці винайшов у скверику вкрай непримітне місце для своєї дислокації, уважно спостерігав за салоном краси «Белла», потім витяг з кущів рюкзак, а з нього — бейсболку, яку насунув на очі. Скинув простору синю куртку, сховав у рюкзак, лишився у шкіряній коричневій курточці, яка, як виявляється, була на ньому під сподом.

— І хіба не демон? Перелицювався, бо до страшного злочину готується! До вбивства!

— Чому неодмінно до вбивства? Може, просто чиюсь хату обнести хоче, — ляпнув Консуматенко, та бабця промаху не помітила. Надто вже хвилювалася.

— Допоможіть зупинити злодюгу, отче!

Юрко насупився: у недурній голові — думки врізної. Логічно було би запропонувати жінці викликати поліцію, та клятий язик не повертався мовити таке: наче сам себе *ментам* здавав. От же пастка!

— До поліції дзвонити марно, — стара, певно, підслухала Юркові думки. — Що ми їм скажемо? Що людина собі стоїть і стоїть?!

— Значить, інший план маєте?

Головою захитала ствердно, на послушника — із благанням.

— Поговоріть із ним, отче! Присоромте злодюгу, порятуйте грішну душу його, — отак узяла і висмикнула Юрка із зони того славнозвісного комфорту, що він наразі у всіх на вустах.

Наїжачився: несподівана добра справа, як болото, затягувала все глибше аж до повної відсутності аль-

тернатив, та Консуматенко вирішив пручатися до останнього.

— Не діють на злодюг спонтанні умовляння, — пояснив старій жінці. — Я йому — слово, він мене — під ребра. От якби у мене була можливість без поспіху, спокійно роздивитися того демона, проаналізувати його поведінку, підшукати аргументи, які вплинуть саме на нього.

Плечима знизав:

— А оскільки такої можливості немає, то, вибачте... Вже посунув до іржавої жабки, та стара, певно, теж вирішила пручатися до останнього.

— Чому ж можливості немає, отче?! — вигукнула схвильовано. — З вікна моєї вітальні ви прекрасно злодюжку роздивитеся!

Що?!.. Матір Божа! Не слова — дзвони небесні! Консуматенко завмер: йому ж не почулося?! Обернувся, глянув на бабцю зачаровано: і ніби золоте сяйво над її сивим волоссям, і сама — чиста, лагідна, під акомпанемент хору янгольського простягає йому ключі від своєї хати і навіть просить: «Бери все, що тобі в око впаде, Юрку! Нащо воно мені? Я вже геть стара, а тобі он “мінік” тре підшаманити, капітально відремонтувати ту автівку. Тоді на ній можна — хоч на море, хоч за обрій! Та не самому! З дівчиною...»

Усміхнувся: а старий не брехав, коли казав, що іржавий «міні-купер» везтиме нового хазяїна від однієї удачі до другої.

Оченята, як той котяра, примружив, на бабцю глянув:
— А вдома у вас хто? Тільки Мурчик?

По факту Галя запізналася на роботу через чужу дитинку.

Напередодні поверталася додому вже чорного вечора, бо колежанки у «Беллі» влаштували на честь Галиного 25-річчя спонтанну гулянку із шампанським, стриптизом, побажаннями «любові і бабла», запитаннями про

дітей і плани на майбутнє, тому за годину до опівночі, після кількох дзвінків від роздратованого чоловіка, Галя власноруч зробила подружкам каву, аби хоч трохи протверезіли, врешті умовила їх розходитися, викликала таксі і за п'ятнадцять хвилин — уся красива і гарна: у нових чобітках, джинсах і тепло-жовтій куртці — вже тягла до багатоповерхівки на Березняках чималий оберемок казкових пухнастих піонів (і де тільки дівчата їх знайшли ранньої весни?!), тортик-вибачення спеціально для Тьоми і здоровезну рожеву пластикову валізу на коліщатках, яку із побажаннями захопливих мандрів подарувала їй хазяйка салону пані Юлія.

До під'їзду лишалося метрів двадцять, коли від сміттевого бака Галя почула тихий писк. Перелякалася до льодяного жаху: невже немовлятко викинули? І як ото дурна: сама вигадала, сама й повірила. Закружляла навколо бака, прислухалася: не здалося?

Не здалося!

Ледь не розревлася, валізу-тортик-квіти — на землю, скинула нові чобітки (так шкода псувати їх!), закотила джинси, у самих шарпетках полізла до повної смердючого непотребу ємності, бо тихий писк лунав глибоко із її середини.

— Я зараз, зараз...

У злій темряві навпомацки хапала мотлох, який траплявся під руку, викидала з бака. Врешті зупинилася, прислухалася: писк став ніби ближчим. Підсвітила телефонним ліхтариком нутрощі бака і побачила у куті поміж пакетів зі сміттям кволе сліпе кошенятко.

Схлипнула:

— Таки дитинка...

Притисла кошеня до живота, виплигнула з бака на землю: далі — що? А вже змерзла! Тремтить! Відкрила нову валізу, поклала всередину, на м'який поролон кошенятко, заходилася сміття назад у бак закидати. Збирає його, жбурляє до бака, ще, ще, а непотріб ніяк не закінчується,

і вже не розібрати: чи Галя кладе до бака лише те, що сама викинула, чи вже до чистого вилизує все навколо сміттевих баків.

Упоралася, аж нова проблема: як у двох руках донести до квартири валізу, тортик, квіти, чобітки і кошеля? Склала у валізу тортик-квіти-чобітки, бо чоловіка гукнути на поміч не наважилася: Тьома і так, певно, сердиться.

Майбутній психолог Артем Чорнобай, який уже сьомий рік поспіль, якщо враховувати три академічні відпустки, все чвалав і чвалав собі без поспіху до диплома, ледь не луснув од прикрощів, коли побачив у передпокої приголомшену замурзану босу дружину. Однією рукою притискала до себе щось під брудною курточкою, другою тримала за ремінець величезну рожеву валізу, всередині якої шурхотіло-перекочувалося.

— Тьомо...

Хотів було демонстративно кахикнути, ніби застуджений, та відсахнувся, затулив носа долонею:

— Галю, дідько! Від тебе тхне!

— Я зараз же, до ванної...

— Клас! Просто супер!

— Тьомо...

— А де взуття?! Чому ти боса?

Відмахнулася: мовляв, пусте.

— Тьомо, от скажи! Ти ж хотів мені подарунок на день народження зробити?! Правда ж хотів?! — як ото двоє глухих — кожен за своє.

— Ми ж домовилися не святкувати, поки не роздамо борги! А ти, між іншим, ніби про це забула!

— Ані копійки не витратила. Чесно! Дівчата сюрприз мені влаштували. І ти дарма не приїхав до салону. Було весело.

— А курсову ти б за мене писала?

— Вибач! Але от скажи: невже ти би не хотів зробити мені подарунок? Тьомо, мені ж — двадцять п'ять сьогодні!

— Що за образливі натяки, Галю? У мене безліч бажань. І що з того?

— Тьомо, а я вже вибрала собі подарунок! І платити за нього не потрібно. Тобі лишається лише сказати «так»!

— Не питання, — зрадів психолог. — Так!

— Справді? — усміхнулася, обережно розчачхнула курточку, і Тьома Чорнобай побачив крихітне руде кошенятко, яке Галя притуляла до себе: пригрілося, не плакало.

— Назву його Смайликом. Не проти?

Як буцонув валізу ногою — так всередині тортик із чобітками та піонами і перемішалися в одну огидну купу. Які все ж таки парадокси! Чому три окремо прекрасні речі у поєднанні дають такий відверто неприйнятний результат?

— Ненавиджу! Ненавиджу!

— Тьомо...

— Галю, викинь цю гидоту зараз же!

— Чому?

— Терпіти котів не можу!

— Я не знала.

— Клас! Просто супер! Ми вже майже два роки одружені, а ти і досі нічого не знаєш про мене.

— Куди ж я зараз його подіну?

— Винеси на смітник.

— Я його знайшла у смітнику!

— Так он чого від тебе тхне! Сподіваюся, сьогодні спатимеш у вітальні! — дверима хрясь.

Артем Чорнобай залишив розгублену дружину в передпокої, зачинився у спальні, тихо засміявся: як же йому фартить! Увечері, поки Галя купалася у вітаннях колежанок, він мізки собі викрутив, бо ніяк не міг вигадати — а Тьома ж геть не дурний! — що мало б статися, аби сьогодні вночі дружина не зайшла до спальні.

Причина вагома! Вранці проспав першу пару і вирішив узагалі до універу не йти, але й вдома нудьгувати не найліпша перспектива. Можна було б витратити день на те, аби приготувати для дружини приємний сюрприз, на кшталт: Галя увечері повертається додому, входить до темної кімнати, раптово спалахує світло, Тьома горлає: «Сюрприз! Із днем народження, Галюню!» — цілує свою дівчинку і дарує їй... золоту каблучку чи новий айфон. Нормальний же хід? Нормальний! Та тільки грошей на каблучку у Тьомі немає! На новий айфон — тим більш.

— Бо Галя не дає грати! — знайшов причину злиднів. — Вже майже місяць у клубі не був.

Завівся: треба довести Галі, що вона помиляється! Тьома у змозі контролювати себе! От він сьогодні ж зіграє! Заради Галі! Виграє купу бабла і купить дружині файний подарунок!

І — мужик: сказав — зробив. Врешті виліз із ліжка, потягнув на себе нижню шухляду комода: тут, у великій косметичці, Галя зберігала гроші, які збирала на оплату дистанційного навчання у Європейському університеті. Щовечора перед сном відкривала рипучий комод, діставала косметичку і докладала туди хоч десятку з тих грошей, які заробляла перукарською майстерністю у салоні краси «Белла».

— Дванадцять тисяч сімсот гривень, — перерахував, задумався: скільки взяти?

— Усі й візьму! — недовго думав.

Гроші в кишеню, гайда в клуб біля «Лівобережної». Тут, у нелегальному казино, цілодобово чекали на азартних гравців.

Під вечір у кишнях гуло. У душі завивали огидні тоскні флейти. Роздратований Тьома пішки брьохав на Березняки, і тільки одна абсолютно нездійсненна картинка у порожній голові: завтра Галя побіжить на роботу, Тьома разом із нею вийде з дому (типу в універ поспішає!). Потім

повернеться, переверне у квартирі все догори дригом, згодом зателефонує Галі і повідомить: їх... пограбували! Всі гроші, які Галя збирала на свій універ, украли, покидьки! Звичайно, простіше було б задекларувати наглед пограбування вже сьогодні, поки Галя з колежанками у салоні веселиться, але Тьома ще вдень зателефонував дружині і збрехав, що цілісінький день вдома працюватиме над курсовою, тож — пограбування могло відбутися тільки наступного дня.

— Але для цього сьогодні вночі Галя має не заходити до спальні і не лізти до своєї скарбниці! — вголос озвучив єдину перепону для реалізації геніального плану.

І що для цього має статися? Надумав був зімітувати раптову лихоманку, ГРВІ (кахикати і просити: «Спи у вітальні, аби не заразитися!»), та, коли побачив на руках у дружини руде кошеня, зрозумів: урятований! Можна демонстративно психувати, зачинятися у спальні, вдаючи крайній ступінь образи, і навіть брехати, що ненавидить котів-собак-хом'яків-морських свинок і рибок, якщо вже на те пішло! А там — і ранок! Галя побіжить на роботу, Тьома влаштує «пограбування», і дружина так ніколи не дізнається, що чоловік за вечір поставив хрест на її освітніх перспективах.

Нормально? Чудово! Роззирнувся: і ніби Галині довірливі блакитні очі — прямо в душу. Плечима знизав.

— А що краще? Аби гуляв? — прошепотів і завалився спати.

Галі не спалося. Як-не-як, нагодувала кошенятка молоком, влаштувала дитинці кубельце у картонній коробці: виклала на дно улюблений шалик, огорнула ним маля, і вийшло гарно. Вмостилася поряд із кубельцем на підлозі: куди ж тебе подіти, крихітко? Була б Галя хазяйкою у трикімнатних хоробах на Березняках, знайшла б аргументи, умовила б Тьому залишити кволу сліпу дитинку. Та квар-

тира площею 84 метри квадратні з балконом і лоджією на першому поверсі належала Тьоминій матері Тамілі Іванівні: давно жила зі своїм другим чоловіком біля Болоньї, обіцяла переписати квартиру на сина, як тільки той врешті отримає диплом. Ще на весіллі пояснила невістці:

— Якщо накинула оком на нашу квартиру, то дарма. Ніколи не матимеш права на цю нерухомість, дівчинко! Я про це подбаю.

— Дарма ви про мене так погано думаєте, — відповіла тоді Галя і навіть пожаліла свекруху: виходить, вона, бідаха, малює собі проблеми там, де їх немає, а потім рве серце, аби з тими проблемами розібратися.

— Я не думаю! Я дію! — останнє слово завжди залишалося за Тамілою.

Свекрушині попереджувальні прапорці спрацювали: ось уже майже два роки Галя навіть подумки не асоціювала квартиру на Березняках із власним теплим затишним домом. Типова трикімнатна оселя здавалася їй тимчасовим прихистком, чужим монастирем, куди зі своїм кошелям — зась.

— І куди ж нам...

А до кого діти біжать, коли припече? Звісно, до мами з татом, та Галині батьки — самі все життя по чужих монастирях. Військовий льотчик Микола Гордієнко літати вмів, а от просити не навчився. Лише у 2013-му, коли сім'я переїхала зі Львівщини на останнє місце служби майора Гордієнка до Василькова, подав рапорт з проханням про надання службового житла, та за рік, після бойових відряджень на Схід, несподівано помер, а його любі дівчатка — дружина Наталя і донька Галя — так і залишилися в орендованій квартирі на території військової частини. І так небагате життя наповнилося тугою і злиднями. Галя, яка саме закінчила школу, відклала плани навчатися у виші, пішла на перукарські курси і як не намагалася підтримати маму, та ніяк не оживала, наче

чоловік сильно підвів її, коли нагло помер, так і не отримавши для сім'ї даху над головою. Філолог за освітою, влаштувалася листоношею, розносила рахунки і пенсії по квартирах, виживала на копійки і поставила жирний хрест на особистому житті.

Тьома мамі подобався. У Тьомі було житло, і він не протестував, коли Галя щомісяця підкидала мамі трохи грошей із власних заробітків.

— Кошеня мамі не підкинеш...

Взялася згадувати милосердних, до кого можна було би прилаштувати котячу дитинку, та швидко кинула дурне діло: Інтернет волав тисячами благань про порятунок котів-собак-папуг-хом'яків, і з часом кількість прохань ніяк не зменшувалася, наче милосердні на планеті скінчилися.

Відшукала у мережі контакти притулків для тварин.

— Одна дорога?

Під ранок, коли і Тьома, і кошенятко солодко спали, Галя віддраїла з себе чужі запахи, відчистила з нових чобітків і валізи піонові пелюстки упереміш із кремом, приготувала Тьомі млинці на сніданок, підхопила картонну коробку з кошеням і отака зморена — ніч без сну! — помчала до притулку в передмісті, який вибрала серед інших, бо, на відміну від інших, він не приховував адреси і не констатував, що переповнений, тому тварин не приймає.

Годинник зафіксував: шоста. Не зарано зірвалася?

— А пізніше — ніяк! Поки до притулку на маршрутці, поки назад у місто... Маю ж не запізнитися на роботу.

Формально салон краси «Белла» працював з дев'ятої до двадцять першої, та для постійних багатих клієток тут існували особливі преференції: без проблем могли затребувати майстра додому чи, навпаки, завітати до салону на процедуру коли заманеться. Хоч опівночі! За день до бажаного візиту бронюєш майстра, час, і — прошу!

— Леді, краса не має перерв на обід і сон, — товкла персоналу хазяйка «Белли» Юлія Володимирівна Жадкіна, 45-річна красна ягідка без ознак старіння, радості й сексу. Лікар-дерматолог за освітою, і сама часто затримувалася в салоні, аби власноруч проводити косметологічні процедури вузькому колу обраних клієнток. А одного разу навіть безкоштовно зробила уколи краси Галиній мамі, коли після мезотерапії залишилося трохи дефіцитного і вже оплаченого препарату.

Перукарки-косметологи-масажистки-манікюрші були геть не проти відгукуватися на «леді», та краще би їм доплачували за цілодобове орання ниви краси.

— Юлька у нас — жаба, — злилися. — Сама купатись у грошах, стерво, а нам ніколи і копійчини за понаднормову роботу не підкине.

Галя дивилася на дівчат, та бачила терези: на одній чаші скупчилися роздратовані колежанки. Тут і манікюрша Оля Корнійчук, яка Галі — найближча, і нахабна масажистка Женька Лисиця, що її вже двічі застукували за спробами зазирнути до чужих сумок, навіть юна адміністраторка Улянка. Всі проти Юлі! Галя усміхалася ніяково, наче б у чомусь винувата, ставала на протилежну порожню чашу терезів.

— Та годі вже злитися, — просила колежанок. — Юлька у нас — класна! Мене на сесію без питань відпустила! Оль! Тобі тиждень дала, коли до тебе твій канадійський інтернет-наречений приїжджав. А де ще є бонусний фонд для персоналу? Ніде! І «чай» не чіпає! — нагадувала колежанкам. — От скажіть! Юля хоч раз спитала: «Дівчата, а скільки вам сьогодні клієнтки “чаю” дали?» Хоч раз запропонувала скидати «чай» у загальну скриню і віддавати їй? А таке, між іншим, скрізь і всюди!

— Та нащо їй наші копійки?! — обурювалася Женька. — Юльці гроші валізами носять!

Про валізи, вірніше — великі алюмінієві кейси, схожі на кіношні мобільні пункти керування найостаннішою, найтехнологічнішою, найнебезпечнішою зброєю, у «Беллі» ходили легенди. Справа дійсно виглядала таємничо! Щомісяця п'ятого числа рівно о 10.00 до кабінету Юлії Володимирівни Жадкіної заходив чемний красунчик років тридцяти з таким кейсом, і дівчата знали: хвилин за десять красунчик з кейсом вийде з кабінету, ввічливо кивне Уляні на ресепшені і здимить на місяць. І що то були за візити? А найцікавіше: що у кейсі? Оля Корнійчук вважала, що мужчина з кейсом і заміжня Юля — коханці, а кейс і байдужа фізіономія чоловіка — прикриття, та інші ніяк не могли погодитися із тим, що їхня доглянута, файна Юлька за десять хвилин вгамовує свої сексуальні фантазії просто у кабінеті, щоби потім цілісінський місяць чекати на нову зустріч із молодим коханцем.

— Та в мене би від такого режиму дах поїхав! — признавалася немолода за паспортом косметологиня Олександра Петрівна, що мала у наявності третього офіційного чоловіка і двох коханців.

І всі сходилися на найбанальнішій версії: красунчик приносить Юльці гроші. Валізу грошей! Щомісяця! Лише Галя вважала, що у кейсі можуть бути новітні медичні препарати для омолодження, які вже повним ходом використовують у Європі і Штатах, а в Україні ще не дозволили через бюрократичну тяганину.

— ...Тому Юлі їх доправляють контрабандою, і вона особисто пропонує препарати своїм клієнткам, — пропустила.

— І нащо — вилами по воді? Давайте у хазяйки спитаємо, — запропонувала новенька перукарка Ніна у свій перший робочий день, що якраз і припав на п'яте число.

П'ятого ж під вечір Юлька її і звільнила.

— У когось ще є запитання? — очі примружила, перерахувала найманок поглядом.